

74 SERİ NO'LU GELİR VERGİSİ GENEL TEBLİĞİ(*)

Belge türü	Tebliğ (Mülga)
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Tebliğ grubu	GELİR VERGİSİ GENEL TEBLİĞLERİ
Tarih	12.12.1964
Sıra no	74

ZİRAÎ KAZANÇLARDA ASGARÎ VERGİ:

Gelir Vergisi Kanununun ziraî kazançla ilgili hükümlerinde 484 sayılı Kanunla yapılan değişiklikler, aynı kanunun asgarî ziraî vergiye taallûk eden kısmı hariç 70 seri numaralı genel tebliğde açıklanmış bulunmaktadır.

Sözü geçen kanunla 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununa eklenen geçici 10. madde ile ihdas olunan "Asgarî ziraî, vergi"nin mahiyeti, esasları ve uygulama şekli bu tebliğimizde gösterilmiştir.

A _ ASGARÎ ZİRAÎ VERGİNİN MAHİYETİ :

Bilindiği gibi, 193 sayılı gelir vergisi kanunu ile ziraî kazançlar, diğer gelir unsurları gibi ve aynı esaslar çerçevesinde gelir vergisine tabi tutulmuş ve vergiye tabi safî ziraî kazancın ne şekilde tespit olunacağı belirtilmiş bulunmaktadır.

Bu hükümler gereğince safî ziraî kazanç, işletme ve bilânço esasları üzerinden gerçek usulde ve götürü olarak tespit ve yıllık beyanname ile bildirilerek, bunun vergisi vergi cetvelleri üzerinden hesaplanmaktadır.

Ziraî kazancın tespit, beyan ve vergisinin hesaplanma esaslarında, geçici 10. madde ile her hangi bir değişiklik yapılmış değildir.

Ancak, ziraî kazançların kavramasındaki güçlükler gözönünde tutularak, ziraî gelir vergisine tabi mükelleflerin ödeyecekleri vergi için, muayyen birimler üzerinden hesaplanan asgarî bir had tayin edilmiş bulunmaktadır.

Bu duruma göre, ziraî kazançlar konusunda, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun ilgili hükümleri ile beraber geçici 10. madde hükmünün bir arada uygulanması icabetmektedir.

B _ GEÇİCİ 10. MADDE HÜKMÜNÜN AÇIKLANMASI - ASGARÎ ZİRAÎ VERGİNİN ESASLARI, ŞUMULÜ VE UYGULAMA ŞEKLİ :

1. Geçici vasfı :

Geçici madde ile düzenlenmiş bulunması asgarî ziraî verginin muvakkat bir tedbir olduğunu göstermekle beraber, maddenin ilk fıkrasında ayrıca bu vergiye zaman bakımından bir sınır çizilmiş bulunmaktadır.

Sözü edilen hükümde, "En geç 1967 yılına" ve ortalama kâr hadlerinin tesbitine dair komisyonlar kurulup bu hadler tespit edilinceye ve "Gelir Vergisi Kanununun bünyesinde bu bakımdan gerekli değişiklikler yapıncaya kadar..." denilmektedir.

Bu duruma göre asgari vergi 1964, 1965 ve 1966 yıllarında uygulanacak ve 1967 yılında uygulanması sona erecektir.

1967 yılına kadar ziraî kazançlarda ortalama kâr hadlerinin tespiti için komisyonlar kurulup bu hadler tespit edildiği takdirde asgarî verginin uygulanmasına son verilmesi icabetmektedir.

2. Asgarî Ziraî vergi şumulüne giren mükellefler :

Geçici 10. maddede, "Gelir vergisine tabi çiftçiler" denilmiş bulunduğuna göre, kazanç tespit şekillerine bakılmaksızın, gerçek usule (işletme hesabı ve bilânço esası) ve götürü usule (G. V. K. Md. 54 ün 1 ve 2. bendine göre kazançları tespit olunanlar) tabi bulunan ziraî gelir vergisi mükellefleri için asgarî ziraî gelir vergisinin uygulanması gerekmektedir.

3. Asgarî ziraî vergi esası :

Maddenin ilk fıkrasının geri kalan kısmında, asgarî ziraî verginin esasları "Gelir Vergisine tabi çiftçilerin... verecekleri yıllık gelir vergisi beyannamelerinde gösterdikleri ziraî kazançlar üzerinden hesaplanan yıllık gelir vergileri (yıllık beyannamelerde çeşitli kaynaklardan kazanç ve irat gösterilmesi halinde yıllık verginin ziraî kazançla isabet eden kısmı) aşağıda yazılı birimlere göre bulunan miktarlardan az olamaz. Az olduğu takdirde, bu miktarlara yükseltilir"

